

Josef Linhart

Prof. dr. Josef Linhart, DrSc., člen korespondent ČSAV, se narodil 1. prosince 1917 ve Rtyni v Podkrkonoší, absolvoval reálné gymnázium v Trutnově. Na filozofické fakultě UK studoval obory filozofie, psychologie a latina. V roce 1938 se stal členem levě orientované studentské organizace Kostufra, roku 1939 byl zatčen spolu s dalšími studenty v Hlávkových kolejích a deportován do koncentračního tábora v Sachsenhausenu. Po propuštění roku 1942 se stal učitelem učňovské školy v Ostravě a zapojil se do odboje. Roku 1945 byl vyznamenán Válečným křížem ČSR. V roce 1947 dokončil studia a stal se asistentem prof. Tardyho; již v této době se začal věnovat své základní specializaci – dětské psychologii v souvislosti s vlivy prostředí a výchovy. Docentury dosáhl již roku 1951, profesorem psychologie UK v Praze se stal v roce 1955.

V roce 1951 založil Laboratoř psychologie dítěte, pozdější součást Výzkumného ústavu pedagogického. V Československé akademii věd začal pracovat jako samostatný vědecký pracovník Pedagogického ústavu J. A. Komenského od roku 1959. Odtud přešel do Psychologického ústavu ČSAV, kde se stal v roce 1970 ředitelem. Od roku 1979 pokračoval v tomto ústavu jako vedoucí vědecký pracovník, později konzultant. Členem vědeckého kolegia pedagogiky a psychologie byl již od roku 1962, jeho předsedou od roku 1970. Titul doktora psychologických věd získal roku 1966. Členem korespondentem ČSAV byl jmenován roku 1972.

Za práci „Proces a struktura lidského učení“ byla prof. J. Linhartovi v roce 1975 udělena Státní cena, roku 1977 mu byla předána zlatá čestná plaketa Za zásluhy ve společenských vědách F. Palackého.

Profesor Josef Linhart byl poučeným znalcem tzv. západní psychologie a filozofie, rozhodně nebyl jejím veřejným zastáncem. (Jeho vědecká prvotina se týkala amerického pragmatismu a byla zaměřena zcela kriticky.) Ve své práci dovedl čerpat z jejích podnětů a byl vždy orientován ve světových trendech ve svém oboru. Když krátce před svým nečekaným odchodem sám hodnotil své dílo, stavěl na prvé místo svůj podíl na rozpracování teorie kognitivní psychologie a teorie tzv. ekologického přístupu v psychologii. Byl také jedním z prvních v Československu, kdo dokázal psát o fenomenu kreativity. Svůj úmysl začít obsírnější práci o vztazích mezi poznávacími procesy a tvořivou činností člověka, již nemůže uskutečnit.

Profesor Josef Linhart zemřel 14. dubna 1992 v Praze.